

Lencellulózgyártás Dunaújvárosban

2004 március elsejétől új tulajdonosa van a Dunaújvárosi Cellulózgyárnak (**Dunacell**). Ez Közép-Európa egyetlen szalmacellulózgyára, és egyben Magyarország egyetlen cellulózgyára, mely a többi cellulózgyár közül azért maradt egyedül talpon, mert környezetbarát vegyszer regeneráló technológiájával nem károsítja a környezetet.

Kutatóintézeti munkatársként – új hazai és nemzetközi projektek indításakor – mindig bizalommal fordultunk a gyár vezetőihez, mert ez a kollektíva mindig fogékony volt, és jelenleg is az, a műszaki fejlesztésekre, kísérletekre. Kiváló munkatársai folyamatosan korszerűsítették a technológiát, a felhasznált nyersanyagokat, a fehéritési szekvenciákat, a fehéritőszereket, és új, jól eladható termékekkel jelentek meg a piacon.

Az évek óta folyó privatizációs tárgyalások most eredménnyel jártak. Március elsejétől új tulajdonosa van a gyárnak.

- Megkértük a régi-új ügyvezető igazgatót, Dr. Kovács Jánost, tájékoztatassa a Papíripar olvasóit az új tulajdonos kilétéről. Szakmai vagy pénzügyi befektetőről van-e szó?

- Március elsejétől a Trierenburg Holding osztrák multinacionális vállalat az új tulajdonos, melynek két cége 50-50 %-ban birtokolja a gyárat. Fő profilja speciális vékony papírok, ezen belül cigarettapapír gyártása és feldolgozása. Ehhez drága és különleges alapanyag: lencellulózra van szüksége. Minthogy gyárunk már tavaly – sikeres kísérletek után – gyártott lencellulózt, ez keltette fel a vásárló érdeklődését.

Szakmai befektetőről van tehát szó, aki piacot hoz a magyar cellulózgyárnak. Minden földrészen van kisebb-nagyobb gyára; Ázsiában piacvezető, de Európában is jelentős piaci szereplő. Éves halmozott forgalma 580 millió euró.

Vásárlásának fő célja tehát alapanyagbázis biztosítása, melyre építhet. Hosszabb távon 15 ezer tonna lencellulóz gyártását kívánja megvalósítani.

- Az előző években a gyár a – papírgyártásban felhasználandó – szalmacellulóz

mellett élelmiszeripari felhasználásra gyártott szalmacellulózt, elsősorban külföldi piacra. Folytatódik-e ennek a táplálékkiegészítőként, gyógyszerformázási segédanyagként használatos terméknek a gyártása? Milyen mennyiségben?

- A lencellulóz előállításával mellett megmarad a speciális szalmacellulóz gyártása a korábbi vásárló, a Rettenmayer cég részére, amellyel 3+1 éves szerződést kötöttünk. Úgy tervezzük, hogy jelenleg termelésünk 60-70 %-a lesz szalmacellulóz, de a lencellulóz felfutásával 50-50 %-os arányt kívánunk elérni. A lencellulóz felvásárlója egyelőre a tulajdonos lesz.

- A gyár nyilván törekszik 30 ezer tonna kapacitásának teljes kihasználására. Milyen más (egynyári) növényt fognak feldolgozni papíripari vagy más célra? Milyen technológiai problémával kell megbirkóznuk?

- Jelenlegi terveink szerint – a fejlesztések, beruházások eredményeként – 2006-7-re 100 %-ban le lesz terelve a gyár 30 ezer tonnás gyártókapacitása.

Idén július elsejétől már működésbe lép a lencellulóz-vonal, amire azért van lehetőség, mert a kísérleti gyártásokat már 2003-ban eredményesen lefolytattuk.

- Tudásunk szerint nagy beruházásba fogott a gyár. Új gyártósor készül-e vagy korszerűsítésről, esetleg kapacitásbővítésről van szó? Mikorra tervezik a munkák befejezését?

- A tervek szerint 3 év alatt teljesen megújul a gyár. A tulajdonosok 12 millió eurós beruházást határoztak el, melynek ideje 1. lépcsője a lencellulóz-vonal kiépítése. Ezen belül a technológia bizonyos részét módosítjuk: új berendezést állítunk fel a lenkóc aprítására, módosítjuk a főzőcső csigáját, a feltárás után őrlési lépcsőt iktatunk be. A további technológia azonos a szalmacellulózéval. A beruházás 2. lépcsője a fehéritési technológia módosítása: az elemi klórt klór-dioxiddal váltjuk ki, így ECF (elemi klór-mentes) technológiára térünk át. Korszerűsítjük a szalma-vonal osztályozási rendszerét is, és új szárítórendszert építünk ki. A 3. lépcsőben a teljesen klórmentes (TCF)

technológiára kívánunk átállni, és egyben környezetvédelmi okból korszerűsítjük a vegyszer-regenerálást is.

A tervezett nagy arányú felújításban sor kerül épületek lebontására, mások karbantartására. 4 ezer négyzetméteres lenkóctároló raktár épül; a lebontott szalmatárolók helyett új könnyűszerkezetes raktárak létesülnek.

- Hogy alakul a kapacitás, a munkaerő helyzete, illetve a nyersanyagellátás? Utóbbi illetően az egyényári növények felhasználásakor a szezonális termelés, illetve a tárolás szokott problémát okozni. Megoldható ez?

- A tulajdonos átvette a gyár teljes gárdáját. A kapacitás teljes kihasználása pedig lehetővé teszi a létszám bizonyos bővítését. Elsősorban új műszaki szakemberekre van szükség a minőségbiztosítási tevékenység felgyorsulása miatt.

A nyersanyagellátás folyamatos biztosítása úgy történik, hogy a len alapanyagot az új tulajdonos külföldről hozza be, szalmacellulózsból pedig 2-3 év alatt megoldható lesz a teljes ellátás. Ennek érdekében a gyár már 2000-től olyan konstrukciót léptetett életbe, hogy gépvásárlási kölcsönrel hozzásegítette partnereit – modern kockabálákat előállító – bálázógépek vásárlásához. Hosszútávú szerződést kötünk a

szalmaértékesítőkkal, akik a kölcsönt szalma szállítással törlesztik.

Nyersanyagátrolási problémák nem várhatóak, a korábban említett tároló raktárak kialakítása révén.

- Változik-e vagy megmarad a vezetői gárda?

- A vezető gárda megmarad, illetve kiegészül a minőségbiztosítás szakértőivel.

- Hogy jellemezhető a gyár piaci helyzete? Vannak-e,lesznek-e konkurrensai?

- A lencellulóz piaca erőteljesen fejlődik. Egyre nagyobb %-os behordásokat alkalmaznak. Világviszonylatban jelenleg 60 ezer tonna gyártókapacitás áll rendelkezésre, mely 90 ezer tonnára fut fel, az USA-ban és Magyarországon idén belépő két új gyárral.

A dunaujvárosi gyár – hosszabb távra tervezett 10-15 ezer tonnás lencellulóz-termelése révén – hamarosan jelentős világgiazi szereplővé válhat. Jövőre már árbevételünk megduplázódása várható.

Ehhez az alapot a jól haladó beruházás és a hamarosan beinduló lencellulóz-vonal adja.

Sok sikert kívánok a társaság valamennyi munkatársának!

Polyánszky Éva

Interjú **Balog Miklóssal** a Magyar Nyomda- és Papíripari Szakmai Szövetség elnökével

Mindenki, aki csomagolással foglalkozik vagy foglalkozott, ismeri **Balog Miklóst**, aki évtizedekig dolgozott a békéscsabai Kner Nyomdában. Itt kezdte pályafutását, kézzel fordított ipari tanulónként, majd nyomdamérnöki diplomát szerzett Lipcsében. Karrierje Békéscsabán folytatódott, különböző vezető beosztásokat töltött be, majd a Kner Nyomda elnök-vezérigazgatója lett. **Balog Miklós** 4 évvel ezelőtt váratlanul, meglepetésszerűen lemondott elnök-vezérigazgatói posztjáról.

- Mi készítette annak idején a lemondásra?

- A Cofinec Group, amely 7 leányvállalatból állt és Magyarországon öt nyomda tartozott hozzá, eladta a vállalatcsoportot a Frantschach szakmai befektető csoportnak. Az új tulajdonos megerősített szinte azonnal elnök-vezérigazgatói beosztásban. Rövidesen kiderült számomra, hogy az új tulajdonos, a Frantschach profiltisztításra készül és Békéscsabán csak hajlékonyfalú (flexibilis fólia) csomagolóanyag-gyártás marad és a többi profilt el kívánják adni. Mindezek után **Balog Miklós** elnök-vezérigazgató, mivel nem

értett egyet a tervekkel, lemondott. Annak idején, négy évvel ezelőtt, a sajtó és a szak-sajtó sokat foglalkozott lemondással, nem győztek csodálkozni.

Az alábbiakban a Printinfonak adott nyilatkozatából idézünk: „Nem tudok olyan elképzelés végrehajtásában résztvenni, melynek céljával nem tudok azonosulni. Én eddig a cég építésében vettem részt, a mostani elképzelés pedig annak szétdarabolása. A folyamat, amelyet elképzeltem, nem fejeződött be, a Cofinecnek még szüksége lett volna egy évre ahhoz, hogy igazán befejezzük a korábbi stratégiát. Az idő majd eldönti, melyik megoldás sikeres és eredményes. Mindenesetre ezt én ma már kívülállóként nézem. Pontosán 40 év után ér véget napi kapcsolatam a nyomdával, hiszen 1960. augusztus elsején léptem be annak idején a békéscsabai Kner Nyomdába. Soha nem késő valami újat, valami mást kezdeni – én is ezt teszem, bár nem gondolom, hogy valamikor is elszakadok a nyomdaipartól, a csomagolóipartól.”

- Azóta négy év telt el, mi történt azóta?

Még abban az évben megalapítottam saját nyomdát, vettem néhány kisebb nyomdagépet és flexonyomatással elsősorban öntapadó címkegyártással foglalkozunk, valamint termékismertető és reklámanyagok, szórólapok nyomtatásával. Szeretem a szakmát, nem tudnék tétlenül élni. Bármilyen beosztásban dolgoztam pályám során, mindig részt vettem a nyomdaipar szakmai életében. Ezt a tevékenységemet is aktívan folytattam. A Magyar Nyomda- és Papíripari Szakmai Szövetség 2003-ban megválasztott elnökének. Ez a szerepkör nem új számomra, hiszen 1990 évtől két cikluson át elnöke voltam a szövetségnek. Voltak tapasztalataim és elképzeléseim. Először bizonytalanokodtam, elfogadjam-e a jelölést, talán fiatalabb kollega jobb lenne erre a tisztségre (én már elmúltam 60 éves). Ezen kívül én Békéscsabán lakom és cégem pedig Gyulán van. Azután mégis elfogadtam a jelölést. Megválasztottak, és úgy gondolom, hogy a jól működő szakmai szövetség élén még többet tudok tenni a magyar nyomdaiparért.

- Mondjon, kérem valamivel többet a szövetségről és annak működéséről?

- Szövetségünknek több mint 100 nyomda- és papíripari tagvállalata van, és ez a szám magában foglalja a nyomdai dolgozók többségét (sőt szövetségünknek tagja az újvidéki és a kolozsvári nyomda is).

Nagyon fontos feladatnak tekintem a szakma érdekeinek erőteljes képviselését a társadalom és a politika felé. Ápoljuk és fejlesztjük nemzetközi kapcsolatainkat, szövetségünk tagja az Intergaf nemzetközi szervezetnek. A nyomdaiparra eddig is jellemző volt, hogy egész évben tartalmas szakmai rendezvényeket szerveztünk, ha valaki csak belelapoz a másik szakmai szervezet, a Papír- és Nyomdaipari Műszaki Egyesület havonta megjelenő hírlevelébe, vagy a Magyar Grafika című szaklapunkba, láthatja, hogy a szakma minden területét érintő rendezvények vannak egész évben. A közelmúltból csak néhányat említek: márciusban a Papíripar olvasói fóruma, Budapesten, majd március 4-5. Flexószimposium Kiskőrösön, március 25-26. Könyvkötő fórum Debrecen. Június 10-11-ig pedig Nyomdász vándorgyűlés 2004 rendezvényünk lesz. Minden nyomdász számára a legfontosabb esemény a négyévenként megrendezett DRUPA nemzetközi nyomdaipari szakkonferencia volt május 6. és 19. között Düsseldorfban. Szövetségünk szervezésében kb. 300 szakember utazott az egész szakmát meghatározó rendezvényre.

- Mit lehet megállapítani a DRUPA alapján a nyomdaiparról és a csomagolóábruka fejlődési tendenciáiról?

- A kiállítás maga még sokkal nagyobb volt, mint az előző a 2000 évi. Területe közel három négyzetkilométer volt, tizenhét csarnokban, ezernyolcszáz kiállítóval, több mint egy millió látogatóval. Bejárni lehetetlen volt a kiállítást, csak céltudatosan egy szakterületre koncentrálni, az idővel jól gazdálkodva lehetett megfelelően tájékozódni.

A csomagolóanyagok gyártása fontos területe a nyomdaiparnak. A nyomdaipari eljárások részesedése pedig jelentős a csomagolóanyagok területén. Technikai és technológiai szempontból a digitális eljárások

fejlődése és terjedése volt megállapítható. Ennek jótékony hatása a munkaszervezéstől a gyártásig gyorsabb teljesítést és jobb minőségű csomagolóanyagot fog eredményezni. Az eljárások még drágák. Igényesebb, költségesebb nyomathordozókkal kell dolgozni, ugyanez vonatkozik a segédanyagokra is.

A gépgyártóknál megfigyelhető volt az együttes fellépés trendje, tehát a nagy márkanevek alatt kevésbé ismert cégek kínálják eszközeiket, szolgáltatásaikat.

Megfigyelhető volt a távol-keleti kiállítók részarányának növekedése. Gyorsan reagálnak a kihívásokra; amit négy évvel ezelőtt láttak a Drupán, azt ma már kiállítóként hozzák. India, Kína korszerű, műszaki színvonalát tekintve versenyképes és olcsóbb gépeket és szolgáltatásokat kínál. Egy japán cég műbél nyomtatásra mutatott be 12-színű nyomdagépet, melynek teljesítménye 150 méter/perc volt. Megállapítható, hogy ezen a területen is csökken Európa részaránya, és Ázsiáé növekszik.

- Mit állapított meg a kiállításon a csomagolótechnika fejlődése szempontjából?

- Annak ellenére, hogy a csomagolóanyagok gyártása ma már tömegtermelést jelent, az ipar jól őrzi a hagyományokat. Műszaki fejlődés tekintetében pedig a gyorsabb, pontosabb, a minőségi munkát eredményező eljárások előretörése jelenti a jövőt. A prepress eljárások terén a digitális technika vált meghatározóvá. Az egész gyártási folyamatot a szerkesztéstől a késztermékig egymáshoz illeszkedő, kompatibilis hardware és software rendszerekkel végzik.

A digitális technika a tekercses anyagok, a műanyag és kombinált flexibilis fóliák nyomtatásánál is tud újat nyújtani. Megoldható a tekercsen belüli jelölés vagy adatváltoztatás, vagy akár a personalizálás változtatása.

A csomagolóanyagok gyártása területén a flexnyomtatás, a keskeny nyomópályás technológiák előretörése volt megfigyelhető. A nyomógépek sebessége már nem növelhető, ezért a teljesítmény fokozása érdekében inkább a segédberendezéseket fejlesztik a gyártók. Ezzel az átállási és gépmosási idők csökkenthetők.

Az iparilag fejlett országok, ahol a munkaerő drága, egyre inkább alkalmazzák a nyomdaiparban is a robot-technikát, a munkaerő-megtakarítás érdekében az üzem belüli anyagmozgatásra. Több cég kínált a kiállításon erre a célra alkalmas technikát.

Általában megállapítható volt a kiállítás alapján:

- Növekszik a színesebb nyomtatványok iránti igény
- A hagyományos ofsetnyomtatás részaránya és jelentősége csökken, helyette új eljárások jelennek meg: digitális, elektronikus és UV-technikák.
- Az új eljárások jóvoltából csökkennek a műveleti és az átfutási idők.

- Milyen problémákkal küzd jelenleg a Magyar Nyomda- és Papíripari Szakmai Szövetség?

- A legfontosabb kérdésekkel a Szövetség XXVII. Közgyűlésén foglalkoztunk. A termékdíjjal kapcsolatban törvénymódosítás van folyamatban, amelynek előkészítésében aktívan részt vettünk. Jelenleg is küzdelmet folytatunk, annak érdekében, hogy a nyomdaiparban használt vegyi anyagokat (oldószerek, hígítók, festékek) sorolják az alapanyagok közé és így mentesülhetnének a termékdíjtól. Tovább kell foglalkoznunk a jövedéki adó kérdésével, amely a 85% etilalkoholt tartalmazó oldószerekre vonatkozik és az egész ágazatot érinti.

A könyvek áfájának idej emelése ellen hosszas és erős küzdelmet folytattunk. A törvény nem fogalmazott egyértelműen. Most már kiderült, hogy érvényesíteni tudtuk akaratunkat: a könyv áfája egyöntetűen 5 százalékos. A Közgyűlésen több olyan javaslat hangzott el, amelyek elfogadása és kidolgozása esetén további előnyöket tudunk tagságunknak nyújtani. A közgyűlésen hangsúlyoztam, hogy összefogással erőink megnövekednek és érdekékviseleti munkánk is sikeresebb lehet.

Eiler Olga

Dr. Erdélyi József

Mély megrendüléssel és fájdalommal tudatjuk, hogy prof. Dr. Erdélyi József, a Budapesti Műszaki Főiskola alapító rektora, a főiskola Rejtő Sándor Könnyűipari Mérnöki Főiskolai Kar főigazgatója 2004. július 26-án tragikus hirtelenséggel elhunyt. Dr. Erdélyi József professzor urat a főiskola saját halottjának tekinti, temetéséről gondoskodik.

Dr. Erdélyi József tudományos-kutatói pályáját okleveles vegyész-mérnökként az országosan 10 legnagyobb állóeszközzel, létszámmal és nyereséggel rendelkező cég egyikében, a Papíripari Vállalat Kutatóintézetében kezdte meg. Tudományos eredményei alapján sikerrel védte meg műszaki doktori disszertációját a Budapesti Műszaki Egyetemen, majd két évvel később 1972-ben kandidátusi értekezését.

Dr. Erdélyi József, mint a Papíripari Kutatóintézet vezető kutatója, a kémiai tudomány kandidátusa úttörő szerepet vállalt a Könnyűipari Műszaki Főiskola megalapításában, annak Papíripari Tanszéke felállításában. 1980-tól tanszékvezető főiskolai tanár, majd 1990-től tanszékvezető egyetemi tanár, a főiskola főigazgatója, 2000-tól a jogutód Budapesti Műszaki Főiskola főiskolai rektora, 2003-tól pedig kari főigazgató.

Felismerve a szakma tudományos-technikai fejlődésének gyorsaságából származó új követelményeket, kezdeményezője és szervezője volt a mérnökképzés kiszélesítésének. Nevéhez fűződik a Soproni Erdészeti- és Faipari Egyetemen a Cellulóz- és Papíripari Tanszék létrejötte – melynek első vezetője volt –, a papíripari okleveles mérnökképzés és a főiskolát végzettek részére a kiegészítő mérnökképzés beindítása is.

Dr. Erdélyi József oktatói, szervezői, vezetői munkája mellett töretlenül folytatta kutatói munkásságát. 1994-ben a Magyar Tudományos Akadémián védte meg disszertációját és a kémiai tudományok doktora tudományos fokozatot szerzett. 56 szakmai publikációja jelent meg magyar, angol, német és orosz nyelven. 12 hazai és külföldi szabadalom szerzője, 4 szakmai tárgyú könyv társszerzője. Tudományos munkásságára 67 alkalommal hivatkoztak nemzetközi folyóiratokban, könyvekben, disszertációkban.

1973-tól folyamatosan tagja volt a Magyar Tudományos Akadémia Szál- és Rostkémiai Albizottságának, 1981-től Természetes Polimerek Munkabizottságának, 1992-től Szál- és Rosttechnológiai Bizottságának, 1999-től a Természetes Polimerek Munkabizottsága elnökeként, 1999-től az Anyagtudományi Bizottság tagjaként tevékenykedett.

1994-ben a Műszaki Rektori és Főigazgatói Konferencia soros elnöke, alapító tagja, elnöke, majd elnökségi tagja volt a fővárosban működő műszaki főiskolákat tömörítő Budapesti Politechnikumnak.

Dr. Erdélyi József 1994-től a kémiai tudomány doktoraként jelentős szerepet vállalt a tudományos utánpótlás biztosításában. A Soproni Erdészeti- és Faipari Egyetem, majd jogutódja a Nyugat-Magyarországi Egyetem Doktori és Habilitációs Tanácsának tagja, a Doktori Iskola Rosttechnikai Stúdióinak tudományos vezetője volt.

Dr. Erdélyi József nemcsak szakismeretet, hanem élményt is adó előadásainak híre külföldre is eljutott. Így kapott meghívást a manchesteri, a helsinki, a drezdai egyetemekre, valamint a Stockholmi Királyi Műszaki Főiskolára előadások tartására. A Manchesteri Egyetemen hat hónapot, a Helsinki Műszaki Egyetemen három hónapot, a Drezdai Műszaki Egyetemen kétszer egy hónapot, a Stockholmi Királyi Műszaki Főiskolán két hetet töltött.

Dr. Erdélyi József oktatói, tudományos, iskolateremtő munkássága, megnyerő habitusa, példamutató ügyszeretete, kitartó céltudatossága alapján ez évben megkapta a Magyar Köztársasági Érdemrend középkeresztje kitüntetését. Halála pótolhatatlan űrt jelent a Budapesti Műszaki Főiskolának, a hazai és nemzetközi felsőoktatásnak.

Göndör Vera

Mosonpack a Mosburger magyar leánya

Két hónappal az eufórikusnak semmiképpen nem nevezhető EU csatlakozásunk után papíripari fricskát adott a gazdaság a politikának. Az osztrák és a magyar gazdaság az osztrák és az EU politikának.

A képlet egyszerű, ha politikusok döntéseikkel gazdasági hátrányt teremtenek, akkor a vállalkozói fífi kiskaput keres. Ha politikai érdekből nem engedik a magyar munkást Ausztriába, akkor az osztrák gyáros ide telepíti üzemét és itt foglalkoztat 40-50 embert.

A Mosburger Gmbh. fél éve döntött úgy, hogy a Bécsújhely melletti hullámlemez-feldolgozó üzemét Mosonmagyaróvárra helyezi. **(1. kép)**

Az 1200 millió forintos beruházást támogatta a magyar kormány a SMART Hungary programhoz benyújtott pályázatra megítélt 75 millió forinttal.

A hat hónap alatt felépült 4000 m²-es csarnok az üzemvezetésnek alkalmat adott az ideális gépelhelyezésre. A kipróbált körollók, tűzőgépek, téglaysajtók, hidas kivágó mellett működik egy kétszínű rotációs kímetszővel felszerelt EMBA 160-as és a néhány Göpfert boxmaker egyike. Ez kuriózum a magyar piacon a 2200×6000 mm-es mérettartományával. Az új Mosca pántoló gépet és Kőröspack fóliázót bármelyik üzem szívesen tudná magáénak. A két állású teherkocsi rakodó is sokak fantáziáját mozgatta meg. Az üzem tervezői remek ötlettel oldották meg a forró aszfaltba

1. kép. Az új üzem

süppedő autókerekek problémáját, térköveztek mindenütt.

Az üzem ünnepélyes avatóján **(2. kép)** Thomas Prinzhorn úr, a tulajdonos, a magyarok kreativitását emelte ki, melyet, mint a Dunapack Rt. tulajdonosa, több mint tíz év alatt megfigyelt és sikerrel kamatoztatott. Veres János a Pénzügy Minisztérium politikai államtitkára az ilyen kisüzemek gazdasági szerepéről szólt. Mosonmagyaróvár alpolgármestere az új üzem foglalkoztatási lehetőségét méltatta.

Az ötlet megszületésében és a telephely létrehozásában nagy érdemeket szerzett Pankotainé Lux Margit ügyvezető igazgató és munkatársai **(3. kép)** mutatták be az osztrák és magyar vendégeknek a már működő üzemet.

2. kép. Alexander Enzenberg ügyvezető igazgató, Thomas Prinzhorn parlamenti alelnök, Veres János politikai államtitkár és Pankotainé Lux Margit ügyvezető igazgató a szalagátvágáson

3. kép. Az első gombnyomás, Pankotainé Lux Margit, Galli Miklós elnök-vezérigazgató, Kovács Gergely Mosonmagyaróvár alpolgármestere, Veres János és osztrák partnereik: Thomas Prinzhorn és Alexander Enzenberg